

LES REFORMES DELS DARRERS 20 ANYS DE L'ENSENYAMENT SECUNDARI

ROSA Ma. VILLALBÍ

La reforma dels anys 70 va unificar l'ensenyament primari fins als 14 anys per a tothom, evitant la selecció de l'alumnat en un moment (els 10 anys) en què no es tenen prou elements per decidir correctament. Hi va haver una certa alarma perquè es pensava que baixaria el nivell dels nens més capacitats, que es veurien obligats a compartir les classes amb els altres i que serien confiats als professors d'EGB. Alguns sectors de professorat de Secundària també es van alarmar per la possible disminució de llocs de treball.

El moment del canvi va representar força conflicte i desorientació i baixada del rendiment per part dels alumnes, però jo diria que a la tercera promoció curs que ens va arribar aquests efectes ja no es notaven, perquè les coses van començar a funcionar amb correcció dintre del nou sistema.

La reforma actual també vol generalitzar un ensenyament uniforme, ara fins els 16 anys, degut a la tendència general dels països més desenvolupats i a la necessitat de formar la gent de cara a ocupar llocs de treball més qualificats, però creiem que en aquesta edat hi ha alumnes que ja no estan interessats ni són capaços de seguir un pla d'estudis tan acadèmic com és l'ECO i com és també encara la Formació Professional. A més la decisió per seleccionar l'alumnat segons vulgui seguir estudis més acadèmics o anar a una formació professional no hi ha necessitat de retardar-la més enllà dels 14 anys, des del nostre punt de vista. Pensem que la permanència de tots els alumnes a les mateixes aules fins els 16 anys té molts riscos i pocs avantatges.

La reforma dels anys 70 també va incidir on la uniformització del professorat, eliminat els privilegis de què gaudien els catedràtics, que es veien com un estament superior i restaven el marge de qüestions bàsiques del funcionament

del centre, com les tutories. Pensem que era una qüestió generacional en part, que es va sobrevalorar i s'ha continuat i es continua en una tendència uniformitzadora que ens sembla excessiva. Els catedràtics per mèrits que s'han nomenat després veuen qüestionada encara la seva condició i la tendència a la desaparició dels departaments i dels càrrecs de cap de departament només fa que incidir en la línia general d'uniformització que trobem excessiva.

La reforma dels anys 70 va anar precedida del llibre Blanc del ministre Villar Palasí, que va promoure un ampli debat, però l'aplicació de la reforma va ser més ràpida i també es va fer per decret i va comportar moltes protestes.

La reforma actual es veu constantment retardada i comença de manera sectorial i poc racional, per exemple fent entrar en reforma els alumnes a 3r. d'ESO, quan no tenien cap experiència anterior en els procediments de la reforma.

Les novetats de tipus conceptual i metodològic que introdueix la reforma actual no són ben compreses per la majoria del professorat, que es veu empès a una empresa que no comprèn i que li planteja molts problemes i pocs avantatges, especialment al professorat de Bup. Hi ha una majoria d'aquest sector que es veu rebaixat en la seva categoria social i estil de treball, el qual passa a tenir un nivell intel·lectual inferior i també una menor consideració social.

Els centres que van experimentar la reforma dels anys 70 van afavorir una dinàmica general d'eliminar l'autoritarisme i fomentar el respecte a la personalitat de l'alumne i la seva participació en la vida del centre. Actualment hi ha una tendència per part de l'administració a controlar excessivament els centres, per exemple intervenir de formes poc democràtiques en el nomenament de director.